

Phần I

Trang 1

Buổi chiều.

Cuối cùng sau 9 tháng mong đợi, bé Dũng cũng đã chào đời. Với Hoa, cuộc sanh có thể tóm tắt bằng 4 tính từ: thật dễ dàng, thật tự nhiên, thật bình an, thật tuyệt diệu!

Ngắm con ngủ trong nôi, Hoa nhớ lại các trải nghiệm vừa qua của mình...

Mẹ ruột mất sớm, mẹ chồng lại ở rất tận miền Bắc, hai vợ chồng Hoa tay xách nách mang đến bệnh viện Hùng Vương sanh bé Dũng. Lần đầu làm mẹ ở tuổi 25 thật không dễ chút nào. Mọi thứ Hoa đều phải học lại, dù rằng trong suốt thời gian mang thai cô đã đọc bao nhiêu là sách dạy cách chăm em bé.

Hoa khẽ mỉm cười khi hình dung lại lúc Bé Dũng, vừa chào đời, mình còn dính đầy những máu và nước ối, được đặt lên bụng cô. Lúc đấy nó khóc khỏe thật. Nửa giờ sau, người ta mang nó quay lại với cô.

“Cháu bé cân được 3340 gram” người ta nói với Hoa như thế.

Lúc này, Dũng đã mũ mỗ, tã áo tươm tất, đẹp giai lắm rồi. Vừa được đặt vào vú mẹ, nó đã há mồm thật to, ngậm lấy vú và mút lấy mút để.

“Dũng yêu của mẹ cố ăn ngoan chóng lớn nhé...”

Đêm, dù rất mệt sau cuộc sanh nhưng Hoa vẫn cố thức để cho bé Dũng bú. Thằng bé háu đói quá. Vừa mới thấy bú xong đó, thằng bé đã lại khóc đòi bú nữa rồi. Những bốn lần kể từ buổi chiều!

Hải là một người chồng trẻ rất yêu vợ. Cả đêm Hải rất sốt ruột khi thấy Hoa vất vả vì phải liên tục cho bé Dũng bú.

“Anh thấy có khi chưa đến hai tiếng là thằng bé đã khóc đòi bú rồi! Hay là em không đủ sữa? Em nghĩ sao nếu anh cho nó bú thêm sữa ngoài?” Hải trao đổi với Hoa.

“Em cũng không biết nữa. Thật sự thì em cảm thấy ngực mình như chẳng có gì trong đó cả. Nó không căng. Khi em cố nặn thử xem sữa của em đã có nhiều chưa thì em chỉ thấy có rất ít! Hay mình cứ thử làm như anh nói xem sao?” Hoa đáp.

Sáng sớm, bé Dũng lại khóc đòi bú. Hoa đang ngủ thật say, có lẽ cô đã quá mệt. Hải quyết định pha bình cho bé Dũng. Hải tròn mắt ngạc nhiên khi nó bú một mạch không nghỉ hết 20 mL sữa mà anh đã pha cho nó.

“Tội nghiệp thằng bé. Chắc là mẹ nó không đủ sữa thật” Hải thầm nghĩ.

Sau bữa bú này, lần đầu tiên Hải thấy bé Dũng ngủ lâu đến thế. *“Nó ngủ một giấc những 3 tiếng!”*

Khi Hoa thức giấc, Hải kể cho Hoa nghe về bữa bú của bé Dũng. Hai vợ chồng quyết định kể từ sáng nay sẽ cho bé Dũng bú xen kẽ sữa bình và sữa mẹ.

Xế trưa, bé Dũng lại đòi bú. Nó bú mẹ. Được gần 2 tiếng thì lại đòi bú nữa.

“Thôi, đêm nay em cứ ngủ đi. Em cứ để anh lo cho thằng Dũng” Hải nói với Hoa.

Nói là làm. Trong đêm, Hải thức dậy cho Dũng bú thêm 2 bình sữa nữa, mỗi lần khoảng 25 mL.

Bệnh viện Hùng Vương, khoa Hậu sản, buổi sáng ngày thứ ba kể từ khi sanh bé Dũng.

Hôm nay Hoa bị đánh thức bằng một cảm giác rất khó chịu. *“Mình bị ảm đầu hay sao ấy, hai vú sao lại có cảm giác nặng trĩu, căng và đau tức càng lúc càng nhiều hơn”*

Không lâu sau đó, bé Dũng lại khóc. Hoa nhúng khăn ẩm, cẩn thận vệ sinh vú và núm vú và cho bé Dũng bú.

“Trộm vía, thằng Dũng nhà mình thật háu đói. Vú gì cũng được, cứ hễ có vú là nín ngay!” Hoa nói với Hải.

Chưa dứt câu khen con, thì trước sự ngạc nhiên của hai vợ chồng Hoa, thằng bé nhả vú mẹ ra. Nó khóc.

“Điều này thật không bình thường...” Hoa nghĩ. Cô lại thử đưa vú cho nó ngậm lần nữa. Thằng bé ngậm ngay vú, nút lấy nút đề, được một phút thì lại nhả vú ra. Rồi nó lại khóc.

Hải vội vã pha cho bé Dũng một bình sữa. Một lần nữa, nó lại làm cho Hoa và Hải phải ngạc nhiên. Nó bú liền một mạch 25 mL.

Do dự và suy nghĩ một chút, rồi Hoa thử lấy tay vắt sữa. Hai vú của Hoa rất đau khi động đến, nhưng khi vắt thì sữa ra rất khó khăn.

“Em chỉ vắt ra được khoảng hơn 10 mL thôi anh Hải ạ. Có lẽ là em không có đủ sữa thật hay sao ấy?” Hoa nói.

“Có thể em cần phải cho con bú thưa ra, nghỉ ngơi nhiều hơn, ăn thêm các món lợi sữa và uống thêm thuốc kích thích tạo sữa để có đủ sữa cho con” Hải đáp lời Hoa.

Cả ngày hôm đó, Hoa cho bé Dũng bú bình. Thằng bé bú rất giỏi. Nhưng với Hoa, mọi chuyện vẫn không khả quan hơn. Vú của Hoa càng lúc càng đau nhiều hơn, cương cứng, nặn không ra sữa, da 2 vú bị đỏ lên và nóng.

Cuối buổi chiều, Hoa lại thử cho bé Dũng bú mẹ lần nữa. Vô ích. Hoa bắt đầu nản chí khi thằng bé vẫn cứ ngậm vú mẹ, nút được một tẹo rồi lại nhà ra và lại khóc. Cho bình sữa, nó bú liền một mạch 30 mL rồi ngủ thật ngon lành.

Khoa Hậu sản, bệnh viện Hùng Vương.

Vậy là bé Dũng đã bước sang ngày tuổi thứ tư. Cả đêm qua, Dũng được bố mẹ cho bú tất cả ba lần. Lần nào cũng thế, Dũng nhả vú mẹ ra chỉ sau chưa đầy một phút. Sáng nay, cũng như mọi ngày, các cô hộ sinh đi cấp nhiệt và hỏi thăm bệnh nhân.

“Chị bị sốt, chị Hoa ạ. Nhiệt độ của chị là 37.8°C. Tôi sẽ cho trình bác sĩ đến xem cho chị ngay” Cô ta nói với Hoa.

Khoảng 8 giờ sáng, bác sĩ Nhung đến khám cho Hoa. Nhung hỏi Hoa rất chi tiết về cách mà Hoa cho bé Dũng bú. Hoa trả lời thật chi tiết tình trạng của bé Dũng cho Nhung.

Nhung cẩn thận khám cho Hoa, rồi ghi nhận định của mình vào bệnh án.

“Mạch 92 l/ph, huyết áp 110/70 mmHg Nhiệt độ 37.8°C.

Tiểu bình thường. Tiêu dễ, tiêu thường.

Họng sạch, không hạch vùng, tim phổi bình thường, bụng mềm.

Tử cung gò chặt, đáy tử cung dưới rốn 5 cm.

Sản dịch sạch, đỏ hồng, lượng ít, không hôi. Vết may tầng sinh môn khô, sạch, không đỏ, không đau.

Hai vú cân xứng, căng cứng, da vú đỏ, núm vú nhô cao, không loét. Nặn không ra sữa. Hạch nách (+)”.

“Ngực em có bị sao không? Vì sao con em không chịu bú mẹ? Em phải làm gì bây giờ? Em nản chí quá!” Hoa hỏi Nhung, vẻ rất thất vọng.

“Em đừng quá lo lắng. Cô Ánh sẽ giúp em bằng cách hướng dẫn cho em thật chi tiết về những việc phải làm” Nhung vừa trả lời Hoa, vừa hướng ánh mắt về phía nữ hộ sinh Ánh, người đang phụ khám cho bà.

“Nhưng bác sĩ có thể cho em biết kết luận về nguyên nhân và tình trạng bệnh của em không?” Hoa hỏi Nhung lần nữa.

Nhung phân tích tỉ mỉ cho Hoa về nguyên nhân dẫn đến tình trạng hiện tại của cô và của bé Dũng, cũng như những nguyên tắc để giải quyết vấn đề của cô.

“Bác Nhung có cho cô Hoa kháng sinh không?” Ánh hỏi Nhung.

“Tôi nghĩ là hôm nay thì chưa cần đâu. Tuy nhiên, nếu đến sáng mai, sau khi đã thực hiện đủ và đúng tất cả những việc cần làm mà vẫn không giảm, tôi sẽ cho dùng Cloxacillin”.

Rồi Ánh đến.

“Chị đừng lo, chị Hoa ạ. Không có gì nghiêm trọng cả. Mọi việc rồi sẽ ổn” Ánh bắt đầu buổi nói chuyện với Hoa.

“Chị sẽ bắt đầu bằng việc làm trống bầu vú. Phải làm trống bầu vú bằng những phương tiện có hiệu quả hơn, như hút sữa bằng dụng cụ chẳng hạn”

“Nhưng em đang đau lắm chị ạ” Hoa hỏi lại.

“Nếu đau nhiều thì chị có thể dùng thêm thuốc giảm đau thông dụng như paracetamol mà không sợ ảnh hưởng đến sữa mẹ. Khi vú đã mềm hơn, chị sẽ tiếp tục cho bé ngậm vú trở lại”

“Nhưng nó không chịu ngậm vú của em mà?” Hoa ngạc nhiên.

“Chị đừng lo, khi bé tập bú vú mẹ lại có thể có một ít khó khăn, nhưng nếu tập được thì bé sẽ lại bú mẹ thôi. Em cũng nói thêm cho chị rõ là một số biện pháp hỗ trợ cũng rất cần thiết như massage vú, thay đổi tư thế cho bú... chẳng hạn”

...

Trong buổi chiều, Hoa cố gắng thực hiện những gì mà cô Ánh đã hướng dẫn cho Hoa.

Cô cố chịu đau để hút sữa. Quả thật sau khi hút sữa xong, Hoa thấy vú đã mềm đi rất nhiều, nhưng quan trọng nhất là bé Dũng đã chịu ngậm vú mẹ trở lại.